

Dr. Gabriela Cristina FRENȚIU
vicepreședinte
Tribunalul Bistrița-Năsăud

Denisa-Livia BĂLDEAN
vicepreședinte
Curtea de Apel Cluj

ASIGURĂRI SOCIALE

Legea nr. 19/2000.
Noua lege a pensiilor – Legea nr. 263/2010.
Practică judiciară. Comentarii. Legislație.
Decizii ale Curții Constituționale

Universul Juridic
București
-2011-

Editat de **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Copyright © 2011, **S.C. Universul Juridic S.R.L.**

Toate drepturile asupra prezentei ediții aparțin

S.C. Universul Juridic S.R.L.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată fără acordul scris al

S.C. Universul Juridic S.R.L.

**NICIUN EXEMPLAR DIN PREZENTUL TIRAJ NU VA FI
COMERCIALIZAT DECÂT ÎNSOȚIT DE SEMNĂTURA
ȘI ȘTAMPILA EDITORULUI, APLICATE PE INTERIORUL
ULTIMEI COPERTE.**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FREȚIU, GABRIELA CRISTINA

**Asigurări sociale : Legea nr. 19/2000: noua lege a pensiilor – Legea
nr. 263/2010 : practică judiciară, comentarii, legislație, decizii ale Curții
Constituționale / Gabriela Cristina Frețiu, Denisa Livia Băldean. - București :
Universul Juridic, 2011**

ISBN 978-973-127-512-3

I. Băldean, Denisa-Livia

369.542(498)

REDACȚIE: tel./fax: **021.314.93.13**
tel.: **0732.320.665**
e-mail: **redactie@universuljuridic.ro**

DEPARTAMENTUL tel.: **021.314.93.15; 0726.990.184**
DISTRIBUȚIE: fax: **021.314.93.16**
e-mail: **distributie@universuljuridic.ro**

www.universuljuridic.ro

COMENZI ON-LINE,

CU REDUCERI DE PÂNĂ LA 15%

Capitolul I

CALCUL PENSII

Calculul drepturilor de pensie. Prioritatea acordată principiului contributivității

OUG nr. 4/2005, art. 2 alin. 1
Legea nr. 19/2000, art. 2, art. 78, art. 164

Curtea apreciază că principiul contributivității, afirmat în cuprinsul art. 2 din Legea nr. 19/2000 și dezvoltat în cuprinsul art. 23 alin. 1 și în art. 78 alin. 1 din același act normativ, primează și că independent de caracterul permanent sau nepermanent al unor venituri și de faptul că au făcut sau nu parte din baza de calcul a pensiilor, conform legislației anterioare, acestea trebuie luate în considerare la stabilirea drepturilor de pensie.

(C.A. Cluj, Sect. civ., de mun. și asig. soc., pt. min. și fam., dec. nr. 840 din 13 aprilie 2010, nepublicată)

Prin sentința civilă nr. 4 din 07 ianuarie 2010, pronunțată de Tribunalul Cluj, s-a respins acțiunea formulată de reclamantul N.G. împotriva pârâtei Casa Județeană de Pensii Cluj, având ca obiect drepturi de asigurări sociale.

Împotriva sentinței a declarat recurs reclamantul.

Verificând legalitatea hotărârii atacate, Curtea a considerat că recursul reclamantului este fondat.

Potrivit art. 2 alin. 1 din OUG nr. 4/2005, legiuitorul a statuat că recalcularea prevăzută la art. 1 (a pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, stabilite în baza legislației în vigoare anterior datei de 1 aprilie 2001) se efectuează prin determinarea punctajului mediu anual și a cuantumului fiecărei pensii, cu respectarea prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, precum și a prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Din mențiunile arătate în adeverințele emise de SC I. P. SA Cluj, rezultă că reclamantul a realizat venituri suplimentare în perioada în care a fost angajatul unității, constând în acord global și premii.

Veniturile obținute de recurent suplimentar la retribuiția tarifară de încadrare au fost cumulate cu salariul individual brut și incluse, alături de celelalte sporuri, în baza de calcul

a contribuției individuale de asigurări sociale, achitându-se lunar atât cotele C.A.S., cât și contribuția la fondul pentru pensia suplimentară. Această concluzie se desprinde cu certitudine din cuprinsul celor două adeverințe eliberate de angajator, în care se precizează că societatea nu are debite restante la plata obligațiilor bănești datorate bugetului de stat. Introducerea acestor sporuri în baza de calcul a contribuției pentru asigurări sociale se încadrează în dispozițiile art. 23 din Legea nr. 19/2000.

În conformitate cu art. 164 din Legea nr. 19/2000, la determinarea punctajelor se utilizează salariile brute sau nete în baza înregistrărilor din cartelele de muncă, iar la alin. 2 se stipulează că se au în vedere și sporurile înregistrate în cartelele de muncă. Aceasta nu înseamnă că sporurile neînregistrate în cartelele de muncă nu ar putea fi luate în considerare atâta vreme cât se face dovada existenței acestora prin adeverințe, întrucât ar atrage încălcarea unuia dintre principiile ce guvernează sistemul public de asigurări sociale.

În baza art. 2 lit. e) din Legea nr. 19/2000, drepturile de asigurări sociale se cuvin pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite, iar veniturile la care s-a făcut referire au fost avute în vedere la calcularea și aplicarea contribuțiilor.

Nu se poate admite că baza de calcul a contribuției de asigurări sociale să fie constituită și din aceste sume, iar la stabilirea pensiei, ca prestație de asigurări sociale să nu se ia în considerare, deoarece ne-am afla în situația în care această prestație nu ar fi proporțională cu prețul plătit, creându-se o inechitate.

În concretizarea acestui principiu, art. 78 alin. 4 din Legea nr. 19/2000 prevede că punctajul asiguratului, stabilit conform prevederilor alin. 1 și 2, se calculează la nivelul veniturilor brute realizate pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale.

În aplicarea acestui text legal art. I pct. 7 din Ordinul nr. 680 din 1 august 2007 pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 prevede că punctul 19 de la secțiunea I „Dispoziții generale (capitolul I din lege)” a capitolului A „Contribuția de asigurări sociale” va avea următorul cuprins: „19. Prin sintagma „*venitul brut realizat lunar*” se înțelege venitul brut în bani, achitat din fondul de salarii, reprezentând: a) salariile de bază brute corespunzătoare timpului efectiv lucrat în program normal și suplimentar potrivit formei de salarizare aplicate, inclusiv indemnizațiile de conducere, salariile de merit, indexări, compensări și alte drepturi care, potrivit actelor normative, fac parte din salariul de bază b) sporurile, indemnizațiile și sumele acordate sub formă de procent din salariu ori sume fixe, indiferent dacă au caracter permanent sau nu, plătite pentru: condiții deosebite de muncă (condiții grele, periculoase, nocive, penibile); activitate desfășurată în mediul rural, în zone izolate; activitate desfășurată de nevătători; munca prestată în schimbul de noapte; îndeplinirea unor sarcini, activități și responsabilități suplimentare funcției de bază; sporul de fidelitate și altele asemenea; l) alte sume acordate potrivit legii.”

Deși potrivit dispozițiilor OUG nr. 4/2005 sumele reprezentând formele de retribuire în acord nu se iau în calculul drepturilor de pensie, întrucât ele nu au făcut parte din baza de calcul a pensiei conform legislației anterioare, invocându-se imposibilitatea verificării respectivelor venituri (venituri pe care le probează cu înscrisurile arătate în adeverința depusă la dosar), rolul instanței este nu doar de a constata și cenzura directă aplicare a OUG nr. 4/2005, ci și de a interpreta actul normativ, inclusiv prin prisma Legii nr. 19/2000 (pentru că

procedura de recalculare vizează tocmai înlăturarea discriminărilor), opinia fiind aceea că în pofida acestei reglementări exprese, unele se impun a fi luate în calcul.

Raționamentul juridic ce stă la baza acestei opinii este fundamentat pe considerente de echitate și motive care țin de preeminența dispozițiilor legale cu valoare de principiu, în raport cu cele care decurg din acesta, dar nu-l respectă, pentru că soluția contrară ar crea o discriminare nejustificată între persoanele care au realizat stagii de cotizare anterior și ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000.

În concluzie, Curtea apreciază că principiul contributivității, afirmat în art. 2 din Legea nr. 19/2000 și dezvoltat în art. 23 alin. 1 și în art. 78 alin. 1 din același act normativ primează și că independent de caracterul permanent sau nepermanent al unor venituri și de faptul că au făcut sau nu parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare, acestea trebuie luate în considerare la stabilirea drepturilor de pensie.

Având în vedere aceste considerente, Curtea apreciază că tribunalul a interpretat eronat dispozițiile incidente în cauză.

Drept urmare, în temeiul dispozițiilor art. 312 alin. 1 C. pr. civ., Curtea admite recursul și obligă pârâta să emită o nouă decizie de pensie în favoarea reclamantului prin care la stabilirea punctajului mediu anual și a quantumului pensiei, să fie luate în considerare și veniturile suplimentare prevăzute în adeverințele arătate mai sus începând cu data de 11.03.2009.

Totodată, obligă pârâta să plătească reclamantului diferențele de pensie ce vor rezulta în urma acestei recalculări a drepturilor de pensie.

Legislație

Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Comentarii

La calculul pensiei trebuie luate în considerare toate veniturile realizate de asigurat, pentru care s-au achitat contribuțiile de asigurări sociale.

De regulă, aceste venituri sunt înscrise în carnetul de muncă, însă aceasta nu înseamnă că dacă în carnetul de muncă nu s-a înregistrat un venit acesta nu va putea fi luat în considerare.

Potrivit art. 164 din Legea nr. 19/2000, la determinarea punctajelor se utilizează salariile brute sau nete în baza înregistrărilor din carnetele de muncă, iar la alin. 2 se stipulează că se au în vedere și sporurile înregistrate în carnetele de muncă.

Sporurile neînregistrate în carnetele de muncă pot fi luate în considerare la calculul drepturilor de pensie dacă se face dovada existenței acestora prin adeverințe. O soluție contrară duce la încălcarea unuia dintre principiile ce guvernează sistemul public de asigurări sociale, și anume principiul contributivității.

În concretizarea acestui principiu, art. 78 alin. 4 din Legea nr. 19/2000, prevede că punctajul asiguratului, stabilit conform prevederilor alin. 1 și alin. 2, se calculează la nivelul veniturilor brute realizate, pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale.

În aplicarea acestui text normativ, art. 1 pct. 7 din Ordinul nr. 680 din 1 august 2007 pentru modificarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 prevede că „prin

sintagma *venitul brut realizat lunar* se înțelege venitul brut în bani, achitat din fondul de salarii, reprezentând: a) salariile de bază brute corespunzătoare timpului efectiv lucrat în program normal și suplimentar potrivit formei de salarizare aplicate, inclusiv indemnizațiile de conducere, salariile de merit, indexări, compensări și alte drepturi care, potrivit actelor normative, fac parte din salariul de bază b) sporurile, indemnizațiile și sumele acordate sub formă de procent din salariu ori sume fixe, indiferent dacă au caracter permanent sau nu, plătite pentru: condiții deosebite de muncă (condiții grele, periculoase, nocive, penibile); activitate desfășurată în mediul rural, în zone izolate; activitate desfășurată de nevăzători; munca prestată în schimbul de noapte; îndeplinirea unor sarcini, activități și responsabilități suplimentare funcției de bază; sporul de fidelitate și altele asemănătoare; c) alte sume acordate potrivit legii.”

Chiar dacă OUG nr. 4/2005 prevede că sumele reprezentând formele de retribuire în acord nu se iau în calculul drepturilor de pensie, întrucât ele nu au făcut parte din baza de calcul a pensiei conform legislației anterioare, invocându-se imposibilitatea verificării respectivelor venituri, în cazul în care asemenea sporuri se dovedesc prin adeverințe emise de fostul angajator, acestea trebuie luate în considerare, acordându-se prioritate dispozițiilor legale cu valoare de principiu, adică celor privitoare la calculul pensiei pe principiul contributivității.

Rolul instanței nu este limitat, în litigii similare celui soluționat prin hotărârea analizată, la a cenzura directă aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 4/2005, ci acela de a proceda la interpretarea actului normativ evocat, inclusiv prin prisma Legii nr. 19/2000 sau a Legii nr. 263/2010, după caz.

Or, intenția legiuitorului, prin reglementarea acestei proceduri de recalculare a pensiilor, fiind aceea de înlăturare a discriminării, evident normele nu pot fi interpretate în sensul în care aplicarea lor ar genera discriminări, prin omiterea intenționată a sporurilor care nu au fost înregistrate în carnetele de muncă, însă au fost incluse în baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, achitându-se lunar atât cotele C.A.S., cât și contribuția la fondul pentru pensia suplimentară.

Raționamentul juridic ce stă la baza hotărârii instanței de recurs este fundamentat pe considerente de echitate și motive care țin de preeminența dispozițiilor legale cu valoare de principiu, în raport cu cele care decurg din acesta, dar nu-l respectă, pentru că soluția contrară ar crea o discriminare nejustificată între persoanele care au realizat stagii de cotizare anterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000, în raport cu cele care au cotizat sub imperiul acestei legi.

Potrivit art. 165 și 166 din Legea nr. 263/2010, la determinarea punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înscriere a acestora în carnetul de muncă, astfel:

- a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977;
- b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991;
- c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991.

La determinarea punctajelor lunare, pe lângă salariile mai sus amintite, se au în vedere și sporurile cu caracter permanent care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înscrise în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare.

La determinarea punctajelor lunare, pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie 2001 și data intrării în vigoare a noii legi, 1 ianuarie 2011, se utilizează venitul brut lunar realizat care a constituit, conform legii, baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, așa cum acesta a fost înscris în declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat sau, după caz, în declarația de asigurare sau în contractul de asigurare socială.

Ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000, dovada veniturilor realizate lunar, pentru care se achită contribuție individuală de asigurări sociale, rezultă din cuprinsul declarației privind evidența nominală a asiguraților.

Și în temeiul Legii nr. 263/2010, principiul contributivității impune ca la calculul pensiei să fie luate în considerare toate sporurile pentru care s-a calculat și plătit contribuția de asigurări sociale, indiferent dacă acestea au făcut sau nu parte din baza de calcul a pensiilor, atâta timp cât dovada încasării lor, a plății contribuției individuale de asigurări sociale, este atestată prin adeverință emisă de angajator, respectiv în baza declarației privind evidența nominală a asiguraților.

Atât în baza art. 6 din Legea nr. 19/2000, cât și în temeiul art. 7 din Legea nr. 263/2010, persoanele juridice sau fizice la care își desfășoară activitatea asigurații în temeiul contractului individual de muncă sau a altor contracte asimilate celui individual de muncă sunt obligate să depună în fiecare lună, la termenul stabilit de Casa Națională de Pensii Publice, declarația privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat. Declarația se depune la casa teritorială de pensii în raza căreia se află sediul angajatorului.

În situația în care se constată erori în cuprinsul declarațiilor, indiferent de motivele care au cauzat producerea acestora și/sau modificări ale datelor pe baza cărora se determină stagiul de cotizare și punctajul mediu anual ale asiguratului, persoanele juridice sau fizice mai sus amintite au obligația să depună o declarație rectificativă privind evidența nominală a asiguraților și a obligațiilor de plată către bugetul asigurărilor sociale de stat la casa teritorială de pensii unde a fost depusă și declarația pe care o modifică.

Aceasta nu înseamnă însă că în situația în care angajatorul nu întocmește declarația rectificativă, angajatului nu i se poate lua în calculul pensiei sumele realizate lunar, inclusiv sporuri, adaosuri, premii pentru care se face dovada achitării contribuțiilor individuale de asigurări sociale.

Decizii ale Curții Constituționale

Modalitatea de determinare a punctajelor anuale. Retroactivitate

Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 din Legea nr. 19/2000, Curtea a respins-o ca neîntemeiată, reținând că modalitatea de determinare a punctajelor anuale utilizate la calculul pensiilor privește numai persoanele care se pensionează după intrarea în vigoare a Legii nr. 19/2000.

Cuantumul pensiei rezultat în urma recalculării se aplică numai pentru viitor, nefiind vorba despre efecte retroactive asupra modului de calcul, cum susține autorul excepției. Faptul că prevederea determinării punctajelor anuale dezavantajează anumiți pensionari nu poate duce la concluzia că aceasta, prin ea însăși, retroactivează, fiind doar o modalitate în care legiuitorul a înțeles să reglementeze.

Prin decizia nr. 301 din 6 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 785 din 26 august 2004, Curtea Constituțională a respins excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 alin. (1) din Legea nr. 19/2000. S-a reținut, prin această decizie, că formula redacțională a prevederilor legale criticate nu oferă temei unei asemenea critici, întrucât nu conține în sine nicio dispoziție cu caracter retroactiv și nici nu rezultă că textul criticat ar urmări să producă efecte retroactive, acesta urmând a-și găsi aplicarea exclusiv de la data intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000 (la un an de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al României). Determinarea punctajului pentru pensiile anterior stabilite s-a prevăzut ca o măsură în vederea recalculării și recorelării, în viitor, a tuturor pensiilor, urmărindu-se prin aceasta înlăturarea discrepanțelor inerente între cei pensionați sub imperiul legii anterioare și cei pensionați după intrarea în vigoare a noii reglementări, pentru motive de echitate și de protecție socială (*Dec. CC nr. 762 din 24 iunie 2008, M. Of. nr. 523 din 10 iulie 2008*).

(a se vedea și Dec. nr. 656 din 30 aprilie 2009, M. Of. nr. 427 din 23 iunie 2009 de la secțiunea „Decizii ale Curții Constituționale” din cadrul speței intitulată „Valorificarea sporului pentru munca în acord la calculul punctajului mediu anual. Adevăriniță depusă direct în instanță”).

Stabilirea pensiei pe principiul contributivității

Legea nr. 19/2000, art. 87

Pensia se stabilește în funcție de contribuțiile realizate de către cel în cauză, iar din examinarea înscrisurilor referitoare la activitatea în muncă a contestatorului, se observă că acesta a fost salarizat în general cu salariul minim pe economie, situație în care în mod firesc cuantumul pensiei acordat este redus.

(Trib. Bistrița-Năsăud, Secț. civ., sent. nr. 5000/F/4 octombrie 2010)

Prin contestația înregistrată, contestatorul UV a chemat în judecată intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud, solicitând instanței anularea deciziei nr. 119040/22.07.2010 emisă de intimată prin care i-a fost acordată o pensie pentru munca depusă și limită de vârstă de 441 lei.

Analizând actele și lucrările dosarului, respectiv documentația de la dosarul de pensionare al contestatorului anexată în copie la dosar, tribunalul reține următoarele:

Prin decizia contestată nr. 119040/22 iulie 2010, intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud i-a acordat contestatorului pensia pentru munca depusă și limită de vârstă începând cu data de 2 iunie 2010, stabilind un punctaj mediu anual de 0.60111, raportat la care, în funcție de valoarea punctului de pensie de 732.80, pensia de asigurări sociale acordată contestatorului a fost de 441 lei.

În cuprinsul deciziei se reține că stagiul de cotizare realizat de contestator este de 36 ani, 0 luni, 21 zile, din care 34 ani, 8 luni și 23 zile în condiții normale, iar un an, 3 luni și 28 zile constituie stagiul asimilat, iar numărul de puncte realizate pe întreg stagiul de cotizare este de 19.63636.

Având în vedere documentele justificative referitoare la activitatea desfășurată de către contestator, respectiv copia carnetului de muncă și adeverințele eliberate de angajatori, observând buletinul de calcul efectuat de care intimată, tribunalul constată că aceasta a calculat în mod corespunzător stagiul de cotizare realizat, cât și numărul de puncte realizate de către acesta pe baza cărora s-a stabilit cuantumul pensiei acordate și a valorificat toate documentele justificative depuse de către acesta odată cu cererea de acordare a pensiei, respectând prevederile incidente din Legea nr. 19/2000.

Nemulțumirea contestatorului în ceea ce privește cuantumul pensiei acordate nu poate determina o soluție de admitere a contestației, întrucât pensia se stabilește în funcție de contribuțiile realizate de către cel în cauză, iar din examinarea înscrisurilor referitoare la activitatea în muncă a contestatorului, se observă că acesta a fost salarizat în general cu salariul minim pe economie, situație în care în mod firesc cuantumul pensiei acordat este redus.

Având în vedere aceste considerente, întrucât, contestatorul nu a criticat decizia atacată pe motiv că nu s-ar fi avut în vedere la determinarea stagiului de cotizare vreo perioadă anume lucrată ori nu ar fi fost introduse anumite sporuri, tribunalul constată că decizia atacată este legală și temeinică, motiv pentru care, în baza art. 87 din Legea nr. 19/2000, va respinge ca nefondată contestația formulată.

Legislație

Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Comentarii

Pensia se stabilește potrivit art. 76 din Legea nr. 19/2000 prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare cu valoarea unui punct de pensie.

Principiul general consacrat de Legea nr. 19/2000 este acela al stabilirii cuantumului pensiei convenite fiecărui titular prin luarea în considerare a întregii activități și a drepturilor salariale realizate pe tot parcursul timpului ce se consideră perioadă de cotizare.

La stabilirea pensiei se au în vedere toate veniturile salariale indicate fie în carnetul de muncă, fie în adeverințele emise de angajator.

În cazul în care asiguratul nu prezintă acte doveditoare ale drepturilor realizate într-o anumită perioadă, la determinarea punctajului mediu anual se utilizează salariul minim pe țară, în vigoare în perioada respectivă.

Aceeași modalitate de determinare a punctajului mediu anual, respectiv a cuantumului pensiei este prevăzută și în art. 94-96 din Legea nr. 263/2010.

Determinarea cuantumului pensiei. Luarea în calcul a tuturor salariilor brute

Legea nr. 19/2000, art. 77, 78

Din compararea cuprinsului menționatului certificat cu documentația emisă de intimată și imaginea de plată se poate lesne observa valorizarea contradictorie a datelor deținute de intimată cu privire la stagiul contributiv al contestatorului pentru perioada 1 aprilie 2001 – 31 decembrie 2001.

(Trib. Bistrița-Năsăud, Secț. civ., sent. nr. 4971/F/27 septembrie 2010)

Prin contestația înregistrată, contestatorul PG a solicitat instanței ca prin hotărârea ce o va pronunța să fie obligată intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud la recalcularea drepturilor sale de pensie, fiind nemulțumit de pensia stabilită prin decizia nr. 84.424 din 25 martie 2010 care este prea mică după trecerea de la pensia de boala la cea pentru limita de vârstă și să fie obligată intimata la plata tuturor drepturilor de pensie, respectiv diferența dintre pensia convenită ce ar trebui să fi fost stabilită și în funcție de HG nr. 267/1990 aplicabilă celor care lucrează în cariere și cea încasată, acordarea de permise de călătorie CFR, cu plata cheltuielilor de judecată.

Analizând actele și lucrările dosarului instanța reține următoarele:

Soluționând prioritar potrivit dispozițiilor art. 137 C. pr. civ. excepția tardivității contestării deciziei nr. 4557/2001 emisă de intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud, instanța constată că prin cererea adresată Casei Județene de Pensii Bistrița-Năsăud nr. 1297/12 februarie 2002 completată și semnată de contestator, cerere care poartă mențiunea „are dosar respins 4557” contestatorul a solicitat acordarea pensiei de invaliditate potrivit deciziei de încadrare în grad de invaliditate cuprinsul acestui înscris făcând dovada faptului că la data de 12 februarie 2002, contestatorul avea cunoștință de conținutul deciziei nr. 4557/2001, astfel că acesta a contestat cu mult peste termenul de 45 de zile instituit de art. 87 din Legea nr. 19/2000 decizia sus-menționată, odată ce instanța a fost sesizată cu judecarea acestui petit prin scriptul depus de contestator în prezentul dosar la data de 29 iunie 2010.

În sensul celor de mai sus, instanța urmează a admite ca întemeiată excepția tardivității formulării contestației împotriva deciziei nr. 4557 din 26 noiembrie 2001 emisă de Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud invocată de intimată, astfel încât criticile de fond referitoare la neaplicarea HG nr. 267/1990 nu vor mai fi analizate.

În ceea ce privește pretenția dedusă judecății cu referire la decizia nr. 84424/25 martie 2010, instanța constată că nu sunt întemeiate criticile aduse de contestator deciziei atacate.

La stabilirea drepturilor sale de pensie, în spiritul Legii nr. 19/2000, cu modificările și completările ulterioare, intimata a ținut cont la calcularea punctajului mediu anual de pensie de salariile brute ale contestatorului certificate prin adeverințele emise de angajatorii săi, la stabilirea vechimii în muncă pentru activitatea desfășurată în grupa I și a II-a de muncă fiind incluse toate perioadele certificate de adeverințele nr. 630, 2827, 816 și 980 din anul 2000.

Astfel contestatorului i-a fost stabilită o vechime în grupa I de muncă de 1 an 7 luni și 27 de zile, în grupa a II-a de 22 ani 4 luni și 18 zile și intimata a dispus în temeiul OUG nr.

100/2008 recalcularea pensiei contestatorului la data de 3 februarie 2010, acesta beneficiind de majorarea cuantumului pensiei prin acordarea unui punctaj mediu anual de 0,04821 puncte de pensie pentru activitatea desfășurată în grupa I și a II-a de muncă.

Analizând devolutiv contestația formulată se constată însă că prin certificatul privind stagiul de cotizare și punctajul anual realizat în sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale în perioada 1 aprilie 2001 – 31 decembrie 2001 emis de însăși intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud se stabilește pentru contestator realizarea unui stagiul contributiv de 9 luni aferent perioadei 1 aprilie 2001 – 31 decembrie 2001, certificatul purtând și mențiunea că „la stabilirea pensiei, punctajul mediu anual corespunzător anului 2001 se va calcula prin adăugarea punctajului anual realizat în perioada 1 ianuarie 2001 – 31 martie 2001”.

Din compararea cuprinsului menționatului certificat cu documentația emisă de intimată și imaginea de plată se poate lesne observa valorizarea contradictorie a datelor deținute de intimată cu privire la stagiul contributiv al contestatorului pentru perioada 1 aprilie 2001 – 31 decembrie 2001.

Deși însăși intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud a emis certificatul în anul 2004, cu referire la perioada de timp menționată, contestatorul nu figurează cu stagiul contributiv realizat și recunoscut, atestat și prin înscrisul evocat, nefiind respectate dispozițiile art. 77 și 78 din Legea nr. 19/2000 ce impun determinarea unui cuantum al pensiei prin valorificarea întregii perioade de cotizare realizate de persoana asigurată.

Concluzia ce se impune din examinarea comparată a evidențelor intimatei este că aceasta nu a valorificat la calcularea pensiei contestatorului stagiul de cotizare aferent anului 2001 și pe care l-a certificat prin înscrisul de la f. 130.

Toate celelalte elemente ce au condus la emiterea deciziei de pensionare contestate au fost corect luate în calcul, după cum rezultă din înscrierile depuse la dosar, contestatorul subliniind că nu face obiectul contestației stabilirea vechimii în muncă cu privire la cea mai recentă decizie de pensionare, eliberată pentru limită de vârstă. De altfel, abrogarea HG nr. 267/1990, privind timpul de lucru al personalului care lucrează în subteran, anterior pensionării contestatorului și neexhibarea de dovezi referitoare la eronata valorificare a muncii prestate în subteran (cariera de piatră) impun soluția de înlăturare a acestei critici.

Pentru considerentele expuse, instanța urmează a dispune anularea deciziei atacate și obligă intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud să emită o nouă decizie de pensionare în care să fie valorificat stagiul de cotizare aferent anului 2001 atestat de Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud prin Certificatul privind stagiul de cotizare și punctajul anual realizat în sistemul public de pensii în perioada 1 aprilie 2001 – 31 decembrie 2001 cu nr. 5347687 din 24 noiembrie 2001.

În temeiul art. 246 C. pr. civ. instanța urmează a lua act de renunțarea la judecată a contestatorului privind petitul de acordare a permiselor de călătorie CFR.

Legislație

Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Comentarii

Potrivit art. 77 din Legea nr. 19/2000, punctajul mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare la numărul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare, prevăzut în anexa nr. 3.

Punctajul anual al asiguratului se determină prin împărțirea la 12 a punctajului rezultat în anul respectiv din însumarea numărului de puncte realizat în fiecare lună. Numărul de puncte realizat în fiecare lună se calculează prin raportarea salariului brut lunar individual, inclusiv sporurile și adaosurile, sau, după caz, a venitului lunar asigurat, care a constituit baza de calcul a contribuției individuale de asigurări sociale, la salariul mediu brut lunar din luna respectivă, comunicat de Institutul Național de Statistică și Studii Economice.

Pensia se stabilește potrivit art. 76 din Legea nr. 19/2000 înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare cu valoarea unui punct de pensie.

La calculul punctajului mediu anual trebuie luate în considerare toate salariile brute realizate de asigurat, certificate prin adeverințele emise de angajator.

Aceeași modalitate de determinare a punctajului mediu anual, respectiv a cuantumului pensiei este prevăzută și în art. 94-96 din Legea nr. 263/2010.

Decizii ale Curții Constituționale

(cu privire la excepția de neconstituționalitate a art. 77 a se vedea Dec. nr. 105/22 februarie 2005, Dec. nr. 1140/4 decembrie 2007, Dec. nr. 1193/13 decembrie 2007, Dec. nr. 870/10 iulie 2008, de la secțiunea „Decizii ale Curții Constituționale” din cadrul speței intitulate „**Vârsta standard de pensionare. Legătura cu anul nașterii solicitantului**”; Dec. nr. 125/16 martie 2004, Dec. nr. 301/6 iulie 2004 de la secțiunea „Decizii ale Curții Constituționale” din cadrul speței intitulate „**Pensie de urmaș. Calculul acesteia raportat la pensia aflată în plată**”).

Cu privire la excepția de neconstituționalitate a art. 78 a se vedea Dec. nr. 301/6 iulie 2004, Dec. nr. 105/22 februarie 2005, Dec. 500/16 noiembrie 2004, Dec. nr. 457/20 septembrie 2005, Dec. nr. 223/13 martie 2007, Dec. nr. 870/10 iulie 2008, Dec. nr. 684/12 iunie 2008, Dec. nr. 869/16 iunie 2009, Dec. nr. 1080/14 octombrie 2008, de la secțiunea „Decizii ale Curții Constituționale” din cadrul speței intitulate „**Pensie pentru munca depusă și limită de vârstă. Valorificarea sporului pentru lucru sistematic peste programul normal**”).

Calculul pensiei în funcție de veniturile rezultate din carnetul de muncă

Legea nr. 19/2000, art. 87

Ceea ce nu a observat reclamanta este că aceste înscrieri au fost modificate prin cea operată la poziția nr. 26 din carnetul de muncă, unde se arată expres că începând din data de 01.04.1991, contestatoarea primind un grad superior, a beneficiat în baza HG nr. 307/1991 de un salariu de 11.675 lei și de o

indemnizație de conducere de 1.300 lei. Nu există niciun temei pentru care înscrierea respectivă să poată produce efecte doar pentru luna aprilie 1991, iar pentru intervalul mai-august al aceluiași an să se revină la o înscriere anterioară.

(Trib. Bistrița-Năsăud, Secț. civ., sent. nr. 5027/F/14 octombrie 2010)

Prin cererea înregistrată, contestatoarea LC a chemat în judecată intimata Casa Județeană de Pensii Bistrița-Năsăud, solicitând instanței ca prin sentința ce o va pronunța în cauză să dispună anularea deciziei nr. 118289 din 7 iunie 2010, privind acordarea pensiei anticipate, conform prevederilor art. 87 din Legea nr. 19/2000 și obligarea intimatei la emiterea unei noi decizii prin care să se calculeze pensia cuvenită în mod real și legal.

Examinând dovezile cauzei, tribunalul constată că cererea este întemeiată și urmează să o admită așa cum s-a formulat, pentru considerentele ce vor fi expuse în continuare.

Prin decizia nr. 118289/07.06.2010. emisă de către intimată, contestatoarei i s-a stabilit dreptul la acordarea pensiei anticipate parțială, începând cu data de 19 mai 2010.

La calculul efectuat pentru stabilirea punctajului realizat de către contestatoare, pentru intervalul în litigiu 01.05.1991 – 01.09.1991, s-a înscris ca și sumă contributivă suma de 7.313 lei lunar.

Din mențiunile cuprinse în carnetul de muncă al reclamantei rezultă că aceasta fiind angajată la Centrul de medicină preventivă Bistrița, în calitatea de șef birou administrativ, a avut începând cu 1 aprilie 1991 un salariu de 6.017 lei (poziția 24), pentru ca mai apoi, din 01.05.1991, să beneficieze de un salariu de 7.317 (poziția 25 din carnetul de muncă).

Ceea ce nu a observat reclamanta este că aceste înscrieri au fost modificate prin cea operată la poziția nr. 26 din carnetul de muncă, unde se arată expres că, începând din data de 01.04.1991, contestatoarea primind un grad superior, a beneficiat în baza HG nr. 307/1991 de un salariu de 11.675 lei și de o indemnizație de conducere de 1.300 lei. Nu există niciun temei pentru care înscrierea respectivă să poată produce efecte doar pentru luna aprilie 1991, iar pentru intervalul mai-august al aceluiași an să se revină la o înscriere anterioară.

Aceste mențiuni din carnetul de muncă se coroborează și cu cele cuprinse în adeverința nr. 2435/27.05.2010 eliberată de Direcția de Sănătate Publică a județului Bistrița-Năsăud, potrivit căreia indemnizația de conducere pentru întreg intervalul 01.04.1991 – 01.09.1991 a fost în cuantum de 1300 lei, așa cum figurează înscris la poziția 26 din carnetul de muncă.

Din aceste dovezi rezultă în mod cert că în intervalul 01.05.1991 – 01.09.1991 reclamanta a realizat venituri de 11.675 lei, și nu de 7.317 lei, cum greșit s-a reținut în buletinul de calcul care a stat la baza emiterii deciziei contestate.

Constatând că decizia emisă de către intimată este nelegală și netemeinică, tribunalul va dispune anularea acesteia și emiterea unei noi decizii, cu respectarea mențiunilor cuprinse în carnetul de muncă, așa cum ele au fost arătate mai sus.

Legislație

Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Comentarii

Principiul consacrat de Legea nr. 19/2000 și de Legea nr. 263/2010 este acela al stabilirii cuantumului pensiei prin înmulțirea punctajului mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare cu valoarea unui punct de pensie cuvenite fiecărui titular, luându-se în considerare întreaga activitate și toate veniturile salariale realizate pe întreaga durată a prestării activității.

Dovada veniturilor realizate se face cu carnetul de muncă sau când acest lucru nu este posibil, cu adeverințe emise de angajator.

În lipsa unei asemenea probe, la calculul pensiei se ia în considerare salariul minim pe țară.

Decizii ale Curții Constituționale

Desfășurarea muncii în condiții speciale. Reducerea stagiului de cotizare

Examinând excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77 alin. (2) și art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 Curtea a respins-o ca neîntemeiată, reținând că acestea reglementează modul de calcul al punctajului mediu anual, făcându-se trimitere la prevederile de lege care stabilesc stagiul complet de cotizare general aplicabil.

Având în vedere faptul că desfășurarea muncii în condiții speciale impune un regim juridic diferit, care presupune, între altele, și reducerea stagiului de cotizare obligatoriu, așa cum prevede art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000, art. 77 alin. (2) din aceeași lege stabilește că punctajul mediu anual se va stabili în funcție de stagiul de cotizare prevăzut pentru această situație deosebită. Aceasta este o soluție firească, în acord cu principiul egalității în drepturi a cetățenilor, principiu care nu presupune omogenitate, astfel că situații diferite justifică și chiar impun un tratament juridic diferențiat.

În ceea ce privește aspectul pus în discuție de autorul excepției cu privire la incidența dispozițiilor Legii nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială, Curtea observă că acesta își are izvorul în problemele de aplicare a dispozițiilor de lege criticate intervenite cu prilejul recalculării pensiilor stabilite anterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000. Aspectele ținând de aplicarea legii nu reprezintă însă probleme de constituționalitate de competența instanței de contencios constituțional, ci revin competenței instanțelor de judecată.

În sfârșit, cât privește critica raportată la art. 41 alin. (4) din Constituție, Curtea reține că dispozițiile art. 77 alin. (2) și art. 43 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 nu pun în discuție problema salarizării, cu atât mai puțin aceea a instituirii unei diferențe de tratament între bărbați și femei. Pentru aceste rațiuni, se apreciază că textul constituțional menționat nu este incident în cauză (*Dec. C.C. nr. 1295 din 14 octombrie 2010, M. Of. nr. 42 din 18 ianuarie 2011*).

Modul de calcul al drepturilor de pensie. Sporurile și alte drepturi cu caracter salarial care se au în vedere la stabilirea punctajului mediu anual

Legea nr. 19/2000, art. 164

Legea nr. 19/2000, art. 23 alin. 1, art. 78 alin. 1

Sporul de practică pedagogică acordat, 10 luni pe an, respectiv perioada cât durează un an școlar, conferă acestui spor un caracter permanent în perioada respectivă și, în condițiile în care, pentru toate drepturile încasate pe perioada lucrată s-au reținut și virat cotele C.A.S. prevăzute de lege, față de principiul contributivității, cât și a prevederilor art. 23 alin. 1 și art. 78 alin. 1 din Legea nr. 19/2000, și sporurile cu caracter permanent acordate în perioada 1993-2000 trebuie luate în considerare la calculul pensiei.

(C.A. Pitești, dec. nr. 662/R-CM/20 aprilie 2010, nepublicată)

Contestatorul C.C.O. în contradictoriu cu intimata Casa Județeană de Pensii Argeș, a formulat contestație împotriva deciziei nr. 310512/11.12.2008 emisă de intimată, solicitând anularea acesteia și recalcularea pensiei în conformitate cu dispozițiile art. 7, cap. II pct. 3 din OUG nr. 4/2005.

Tribunalul Argeș, prin sentința civilă nr. 1620/AS din 9 decembrie 2009, a admis contestația formulată și a anulat decizia nr. 310512/11.12.2008 emisă de Casa Județeană de Pensii Argeș, fiind obligată intimata să emită o nouă decizie de pensionare prin care, la recalcularea drepturilor de pensie ale contestatorului să aibă în vedere și sporul de practică pedagogică înscris în adeverința nr. 2410/23.07.2008 emisă de Colegiul Național Pedagogic Carol I Câmpulung.

Împotriva acestei sentințe a declarat recurs intimata Casa Județeană de Pensii Argeș.

Recursul declarat de intimată a fost apreciat în parte întemeiat.

Așa cum a reținut și instanța de fond, contestatorul a fost înscris la pensie pentru limită de vârstă prin decizia nr. 310512 din 11 decembrie 2008.

Prin cererea de înscriere la pensie, acesta a menționat că solicită a se avea în vedere adeverințele privind sporurile la salariu nr. 2410/23.07.2008, nr. 246/16.05.2008 și nr. 2064/28.05.2008.

Adeverința nr. 246/16.05.2008 atestă salariul de încadrare și sporul de dirigenție de care a beneficiat contestatorul în perioada 1974-1979, adeverința nr. 2064/28.05.2008 atestă sporul de dirigenție obținut pe perioada 1.09.1979-1982, iar adeverința nr. 2410/23.07.2008 atestă sporul de practică pedagogică în perioada 1993-2008.

Instanța de fond a obligat recurenta să emită o nouă decizie de pensionare, prin care să se aibă în vedere la calcularea drepturilor de pensie ale contestatorului și sporul de practică pedagogică înscris în adeverința nr. 2410/23 iulie 2008 emisă de Colegiul Național Pedagogic Carol I Câmpulung. În această adeverință se precizează că intimatul-contestator a primit în perioada 1.09.1993 – 1.09.1998 un spor de practică pedagogică de 10%, în perioada 1.09.1998

– 31.08.2000 un spor de practică pedagogică de 12% și în perioada 1.09.2000 – 31.08.2008 un spor de practică pedagogică de 16%.

Ulterior, recurenta a depus la dosar, la termenul de judecată din data de 23 martie 2010, adeverința nr. 448/12.02.2010 emisă de Colegiul Național Pedagogic Carol I Câmpulung, în care se precizează că intimatul-contestator C.C.O. a primit spor de specialitate conform statelor anexate, câte o lună pe an, respectiv noiembrie 1993, octombrie 1994, noiembrie 1995 și octombrie 2000, pentru care s-au plătit toate contribuțiile.

Față de contradicțiile existente între adeverințele emise de Colegiul Național Pedagogic Carol I Câmpulung privind perioada pentru care s-a acordat spor pentru practică pedagogică contestatorului, s-au solicitat relații de la această instituție pentru a comunica ce spor s-a acordat intimatului-contestator în perioada arătată în adeverința nr. 2410/2008, dacă acest spor a fost acordat pentru întreg anul școlar sau numai câte o lună pe an, cu caracter permanent și temeiul legal al acordării acestuia.

Prin adeverința nr. 1225/19.04.2010 emisă de Colegiul Național Pedagogic Carol I Câmpulung, urmare a relațiilor solicitate, s-a precizat că intimatul-contestator C.C.O. a primit spor de practică pedagogică potrivit Ordinului MEN nr. 3312/23.02.1999 câte 10 luni în fiecare an din perioada 1993 – 2000, conform adeverinței nr. 2410/2008.

Rezultă astfel că intimatul-contestator a primit spor de practică pedagogică în perioada 1993 – 2000, așa cum se menționează și în adeverința nr. 2410/2008, 10 luni pe an, respectiv perioada cât durează un an școlar, situație în care acest spor a avut un caracter permanent în perioada respectivă.

Potrivit art. 164 alin. 2 din Legea nr. 19/2000, cu modificările ulterioare, la determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile brute sau nete, după caz, se au în vedere și sporurile care au făcut parte din baza de calcul a pensiilor, conform legislațiilor anterioare și care sunt înregistrate în cartelele de muncă.

La art. 164 alin. 3 se prevede că la determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile brute sau nete, se au în vedere și sporurile cu caracter permanent care, după 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor, conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități.

În speță, așa cum s-a arătat mai sus, din adresa înaintată de angajatorul contestatorului, Colegiul Național Pedagogic Carol I Câmpulung, instanței de recurs, rezultă că sporul de practică pedagogică s-a plătit intimatului-contestator câte 10 luni în fiecare an în perioada 1993 – 2000, având astfel caracter de spor permanent.

La art. 2 lit. e) din Legea nr. 19/2000 se reglementează principiul contributivității, potrivit căruia, fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale.

Avându-se în vedere faptul că din adeverința emisă de angajator rezultă că pentru toate drepturile încasate de contestator pe perioada lucrată s-au reținut și virat cotele C.A.S. prevăzute de lege, față de principiul contributivității sus arătat, cât și a prevederilor art. 23 alin. 1 și art. 78 alin. 1 din Legea nr. 19/2000, și sporurile cu caracter permanent acordate în perioada 1993 – 2000 trebuie luate în considerare la calculul pensiei contestatorului.

Față de această situație, a fost admis recursul declarat de intimată și a fost modificată în parte sentința civilă atacată, în sensul ca la recalcularea drepturilor de pensie ale contestatorului să se aibă în vedere sporul de practică pedagogică acordat acestuia pentru perioada 1993 – 2000, așa cum rezultă din adeverițele nr. 1225/19.04.2010 și nr. 2410/2008 emise de Colegiul Național Pedagogic Carol I Câmpulung. Au fost menținute în rest prevederile sentinței atacate.

Legislație

Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Comentarii

Conform art. 164 alin. 2 din Legea nr. 19/2000, la determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile brute sau nete, se au în vedere și sporurile care au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă, respectiv sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverițe eliberate de unități, conform legislației în vigoare.

Pornind de la acest text legal, rezultă că ori de câte ori se dovedește că titularul dreptului la pensie a obținut sporuri cu caracter permanent, acestea vor fi luate în calcul la stabilirea pensiei.

În privința cadrelor didactice, sporurile primite pe parcursul unui an școlar, timp de 10 luni cât durează anul școlar, reprezintă sporuri cu caracter permanent.

În conformitate cu dispozițiile art. 3 din Legea nr. 3/1977 privind pensiile de asigurări sociale de stat și asistență socială – dreptul comun în materie anterior Legii nr. 19/2000 – dreptul la pensie era recunoscut tuturor cetățenilor care au desfășurat o activitate permanentă pe baza unui contract de muncă și pentru care angajatorii au plătit contribuția de asigurări sociale prevăzută de lege.

Noua reglementare privind calculul drepturilor de pensie, instituită prin Legea nr. 19/2000, respectiv prin Legea nr. 263/2010, este construită în jurul acestui principiu fundamental, și anume că orice element salarial efectiv încasat pe parcursul întregului stagi de cotizare, pentru care salariatul și/sau angajatorul (în funcție de reglementarea în vigoare) au achitat statului contribuții de asigurări sociale, trebuie să se reflecte în cuantumul pensiei.

Decizii ale Curții Constituționale

(cu privire la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 164 din Legea nr. 19/2000, a se vedea Dec. nr. 656/2009 de la secțiunea „Decizii ale Curții Constituționale”, din cadrul speței intitulate „Valorificarea sporului pentru munca în acord la calculul punctajului mediu anual. Adeveriță depusă direct în instanță”).

Valorificarea sporului pentru munca în acord la calculul punctajului mediu anual. Adeverință depusă direct în instanță

Legea nr. 19/2000, art. 87, art. 155, 164 alin. 2, art. 78 alin. 4

În condițiile în care, prin răspunsul dat, pârâta recurentă i-a adus la cunoștință reclamantului că nu se ia în considerare la calculul punctajului mediu anual acordul global, raportat la adeverințele depuse, ar fi excesiv de formal a se considera necesară, anterior sesizării instanței, depunerea la sediul pârâtei, aferent unei cereri administrative, a adeverințelor vizând o altă perioadă de timp, dar cuprinzând tot venitul obținut cu titlul de acord global, fiind evident că același răspuns l-ar fi primit reclamantul și în raport cu aceste adeverințe.

(C.A. Cluj, Secț. civ., de munc. și asig. soc. pt. min. și fam., dec. civ. nr. 1830/R/06.10.2009, nepublicată)

Prin sentința civilă nr. 48 din 12 ianuarie 2009 a Tribunalului Cluj s-a admis acțiunea formulată de reclamantul **S. P.** împotriva pârâtei **Casa Județeană de pensii Cluj** și, în consecință, a fost obligată pârâta să ia în considerare la calcularea punctajului mediu anual și a cuantumului pensiei a sporurilor menționate în adeverințele emise de „A. D.” SCM Cluj-Napoca și adeverințele emise de Primăria comunei Feleacu, începând cu 14.06.2008.

Împotriva acestei hotărâri a declarat recurs pârâta Casa Județeană de Pensii Cluj.

Recursul este nefondat și urmează a fi respins ca atare.

Curtea constată că reclamantul nu a depus direct în instanță adeverințele cu care probează veniturile ce solicită a fi luate în calcul la pensie, ci acestea figurează și în dosarul de pensie.

Astfel, de la A. D., reclamantul a depus la dosarul de pensie adeverințele numerotate 321-326 din 20.02.2008. Prin răspunsul dat, pârâta recurentă i-a adus la cunoștință că nu se ia în considerare la calculul punctajului mediu anual acordul global.

Ulterior, reclamantul a sesizat instanța prin prezenta acțiune, iar în cursul procesului, reclamantul a depus la dosarul instanței „adeverințele de salariu refăcute conform OUG nr. 4/2005”, deci adeverințele nr. 501-512 din 12.12.2008 emise de A. D., având același conținut ca adeverințele depuse la dosarul de pensie, cu singura deosebire că într-o rubrică separată se indică diferența dintre salariul de încadrare și venitul brut realizat, în urma operației de scădere între descăzutul și scăzătorul indicați în rubricile 3 și 4.

În același fel s-a procedat cu adeverințele emise de Primăria com. Feleacu, adeverințele cu nr. 179 din 19.05.2008 aflate la dosarul de pensie fiind depuse ulterior în instanță, cu același conținut, cu numărul 4859/12.12.2008, singurele diferențe de această dată fiind că aceste adeverințe vizează și perioada anilor 1987-1989, ce nu fusese acoperită prin adeverințele depuse la pârâtă și că sunt precizate separat sporul de vechime și sporul de șef de echipă.

Raportat la aceste adeverințe (evident, cele depuse la dosarul de pensie), pârâta nu a răspuns reclamantului pe cale grațioasă, așa cum rezultă din copia dosarului de pensie depus în instanță.

Apare deci ca nefondată susținerea recurenței că ar fi lipsită de interes acțiunea reclamantului, pentru motivul lipsei unui refuz din partea autorității competente.

Refuzul este evident în cuprinsul răspunsului dat de pârâtă și din lipsa acestuia raportat la adeverințele emise de comuna Feleacu.

Ar fi excesiv de formal a se considera necesară depunerea adeverințelor vizând anii 1987-1989 la pârâtă, precum și a adeverințelor cuprinzând distinct evidențierea sporului de vechime și a celui de șef de echipă, în condițiile în care pârâta și-a exprimat clar poziția de a înlătura de la calcularea pensiei venitul pentru munca în acord, fiind evident că același răspuns l-ar fi primit reclamantul și în raport de aceste adeverințe.

Cât privește obligativitatea precizării distincte a cuantumului fiecărui spor acordat, aceasta nu reiese specific din textul legii (art. 164 și 169 din Legea nr. 19/2000, pct. 28 lit. a) din Ordinul nr. 340/2001 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, doar pe cale de interpretare se poate deduce din referirea făcută în textul legii la sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare că aceste sporuri ar trebui menționate distinct, pentru a se putea verifica în raport de fiecare îndeplinirea condițiilor legale. Lipsurile sub acest aspect ale adeverințelor depuse direct la dosarul de pensie au fost suplinite prin adeverințele depuse în instanță, pârâta luând la cunoștință de aceste adeverințe în cursul procesului, având astfel posibilitatea să își exprime poziția procesuală raportat la respectivele sporuri. Față de această situație, se constată din nou caracterul excesiv de formal al solicitării de a se respinge acțiunea reclamantului pentru luarea în considerare a acestor adeverințe la calculul pensiei, pârâta nerăspunzând anterior sub nicio formă sesizării administrative din partea reclamantului și neindicându-i necesitatea depunerii adeverințelor sub o anumită formă, decât în cursul procesului. Această atitudine reflectă un abuz de putere și se impune a fi sancționată prin analizarea adeverințelor depuse direct în instanță, salvgardându-se pe această cale dreptul reclamantului la un proces echitabil sub raportul derulării acestuia într-un termen rezonabil, în lumina prevederilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Considerentele recurenței ce țin de prevederile OUG nr. 4/2005 sunt străine de natura pricinii, întrucât reclamantul a fost pensionat începând cu data de 04.06.2007, situația sa neintrând sub incidența acestui act normativ, ce reglementează recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat.

Adeverințele menționate în dispozitivul sentinței cuprind, cu titlu de formă de salarizare, acordul global, spor de vechime, spor șef echipă primite de reclamant.

Luarea în considerare a acestor venituri la calcularea pensiei se impune în primul rând față de prevederile cu titlu de principiu din art. 2 al Legii nr. 19/2000, potrivit căruia sistemul public se organizează și funcționează având ca principii de bază, printre altele, cele ale „b) egalității, care asigură tuturor participanților la sistemul public, contribuabili și beneficiari, un tratament nediscriminatoriu în ceea ce privește drepturile și obligațiile prevăzute de lege; (...) e) contributivității, conform căruia fondurile de asigurări sociale se constituie pe baza contribuțiilor datorate de persoanele fizice și juridice, participante la sistemul public, drepturile de asigurări sociale cuvenindu-se pe temeiul contribuțiilor de asigurări sociale plătite”.

Faptul că art. 164 alin. 2 din Legea nr. 19/2000 stipulează că „la determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) (a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977; b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991; c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991) se au în vedere și sporurile care au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă”, iar la alin. 3 se statuează că „la determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare” și că art. 10 din Legea nr. 3/1977, invocat în cererea de recurs, statuează că „retribuția tarifară, care se ia ca bază de calcul la stabilirea pensiei, este media retribuițiilor tarifare lunare din 5 ani lucrați consecutiv, la alegere, din ultimii 10 ani de activitate”, nu poate fi interpretat ca o înlăturare de la calculul pensiilor a sumelor ce nu au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare, în măsura în care și asupra acestora s-a datorat și plătit contribuția pentru asigurările sociale de stat, potrivit art. 1 din Decretul nr. 389/1972 cu privire la contribuția pentru asigurările sociale de stat, ce statuează la art. 1 că „unitățile socialiste de stat, organizațiile cooperatiste, alte organizații obștești, orice alte persoane juridice, precum și persoanele fizice, care folosesc personal salariat, sunt datoare să verse la bugetul asigurărilor sociale de stat, o contribuție de 15% asupra câștigului brut realizat de personalul lor salariat”. Or, în mod evident, în înțelesul sintagmei de „câștig brut” se include și sporul pentru muncă în acord, sporul de vechime, sporul de șef echipă.

De altfel, prin Legea nr. 49/1992 pentru modificarea și completarea unor reglementări din legislația de asigurări sociale s-a modificat cuprinsul art. 10 din Legea nr. 3/1977, în sensul că „baza de calcul la stabilirea pensiei este media din 5 ani lucrați consecutiv, la alegere, din ultimii 10 ani de activitate, a salariului de bază și a următoarelor:

- sporul de vechime în muncă;
- sporul pentru lucrul în subteran, precum și pentru lucrul pe platformele marine de foraj și extracție;
- indemnizația de zbor;
- sporul pentru condiții grele de muncă;
- sporul pentru lucrul sistematic peste programul normal;
- sporul pentru exercitarea unei funcții suplimentare;
- alte sporuri cu caracter permanent prevăzute în contractele individuale de muncă, potrivit legii.”

Or, în mod evident, sporul pentru muncă în acord, sporul de vechime, sporul de șef echipă au avut un caracter permanent, fiind acordate lunar în anul 1988. În raport cu anul 1989, când au fost acordate doar pentru lunile în care s-a realizat venit în acord, se rețin considerentele privind principiul egalității și al contributivității ce guvernează stabilirea și plata pensiilor de stat.

Incidente sunt și dispozițiile art. 78 alin. 4 din Legea nr. 19/2000, potrivit cărora „punctajul asiguratului, stabilit conform prevederilor alin. (1) și (2), se calculează la nivelul veniturilor brute realizate pentru care s-au plătit contribuții de asigurări sociale”. Chiar